

MITEN ERI MAAT TUKEVAT OMAN KIELENSÄ JA KULTTUURINSA OPINTOJA ULKOMAISISSA YLIOPISTOISSA

Krista Heikkilä
Leena Kärnä

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Raportit ja selvitykset 2021:13a

© Opetushallitus

Raportit ja selvitykset 2021:13a

ISBN 978-952-13-6773-1 (pdf)

ISSN-L 1798-8918

ISSN 1798-8926 (pdf)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi

SISÄLTÖ

MITEN ERI MAAT TUKEVAT OMAN KIELENSÄ JA KULTTUURINSA OPINTOJA ULKOMAISISSA YLIOPISTOISSA.	.5
KIELEN JA KULTTUURIN OPINTOJEN TUKEMISEN LAAJUUDESTA.	.6
Kielen ja kulttuurin edistäminen ulkomailla muussa kuin yliopistokontekstissa	.8
TOIMINNAN TAVOITTEISTA JA TOIMINTAA OHJAAVISTA REUNA-EHDOSTA.	.9
TOIMINNAN MAHDOLLISUUKSISTA JA UHISTA LÄHITULEVAISUUDESSA.	.10
TOIMINNAN RESURSOINNISTA.	.11
TUKIMUODOISTA JA TOIMINTATAVOISTA.	.12
Oman kielen ja kulttuurin opettajien lähettäminen ulkomaisiin yliopistoihin tai tuki opettajan palkkaan.	.12
Tuki lyhytaikaisille asiantuntija-, tiede- tai kulttuurialan vierailuille ulkomaisiin yliopistoihin.	.13
Täydennyskoulutuksen järjestäminen ulkomaisten yliopistojen opettajille.	.14
Tuki ulkomaisten yliopistojen opettajien keskinäiselle verkostoitumiselle.	.15
Tuki opetusharjoittelulle ulkomaisissa yliopistoissa.	.15
Apuhahat ulkomaisten yliopistojen opiskelijoille, opettajille jne..	.16
Tuki ulkomaisten yliopistojen kielen ja kulttuurin opiskelijoille tarkoitetuille kursseille.	.17
Tuki ulkomaisten yliopistojen hankkeille.	.18
Tuki ulkomaisille yliopistoille erilaisten materiaalien hankintaan.	.18
Alumnitoiminta.	.19
Muu tuki tai toiminta ulkomaisille yliopistoille, niiden opettajille tai opiskelijoille.	.19
TIEDONVAIHTOA JATKOSSAKIN? - MEITÄ SUOMESSA KIINNOSTAISII OPPIA LISÄÄ	.21

MITEN ERI MAAT TUKEVAT OMAN KIELENSÄ JA KULTTUURINSA OPINTOJA ULKOMAISSA YLIOPISTOISSA

Opetushallituksen yhtenä tehtävänä on tukea ulkomaisten yliopistojen Suomen kielen ja kulttuurin opintoja. Vuoden lopussa 2020 käynnistimme sisäisen keskustelun tämän tehtäväkokonaisuuden kehittämistä. Toimintaympäristön muuttumisen pyörteissä pidimme tarpeellisena ottaa lähempään tarkasteluun toimintamme tavoitteet ja toimintatavat. Koska useat muutkin maat edistävät oman kielensä ja kulttuurinsa asemaa ulkomailla, ja toiminta on eri maissa organisoitu eri tavoin, olimme kiinnostuneita oppimaan lisää vertaisorganisaatioidemme toiminnasta.

Laadimme suppeahkon verkkokyselyn, jonka lähetimme 11 eri organisaatiolle. Kyselymme keskittyi erityisesti yliopistoille tarjottavaan tukeen ja siihen, miten toiminta on organisoitu. Tässä raportissa ovat mukana kyselyn seitsemän vastaajaa: hollanninkieliset maat, Islanti, Latvia, Norja, Ruotsi, Slovakia ja Viro. Lisäksi olemme täydentäneet raporttia tiedoilla Suomen toiminnasta. Olemme raportissa hyödyntäneet jonkin verran myös organisaatioiden verkkosivuillaan antamaa tietoa.

Organisaatiot, jotka ko. maissa hallinnoivat maansa kielen ja kulttuurin edistämistä ulkomaisissa yliopistoissa ovat:

- Union for the Dutch Language, hollanninkieliset maat (Alankomaat, Flanderi eli hollanninkielinen Belgia ja Suriname)
<https://taalunie.org/>, <https://taalunie.org/dossiers/68/dutch-worldwide>
- Árni Magnússon Institute for Icelandic Studies, Islanti
<https://www.arnastofnun.is/en/icelandic-abroad>
- Latvian Language Agency, Latvia
<https://valoda.lv/en/>
- Norwegian Directorate for Higher Education and Skills (HK-dir, aiemmin Diku), Norja
<https://diku.no/programmer/utenlandslektoratsordningen>, <https://www.studyinnorway.no/mobility-grant>, <https://diku.no/programmer/norgeskunnskap-i-utlandet-arrangementsstoette>, <https://diku.no/programmer/norgeskunnskap-i-utlandet-bokstoette>, <https://hkdir.no/>
- Swedish Institute, Ruotsi
<https://svenskaspraket.si.se/>
- Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic, Slovakia
<https://fphil.uniba.sk/en/departments-and-research-centres/studia-academica-slovaca/>
- Opetushallitus, Suomi
<https://oph.fi/suomea-maailmalla>, <http://edu.fi/en/finnish-around-the-world>
- Education and Youth Board of Estonia, Viro
<https://www.harno.ee/en/scholarships-and-grants/other-support-schemes/academic-studies-estonian-language-and-culture-abroad>

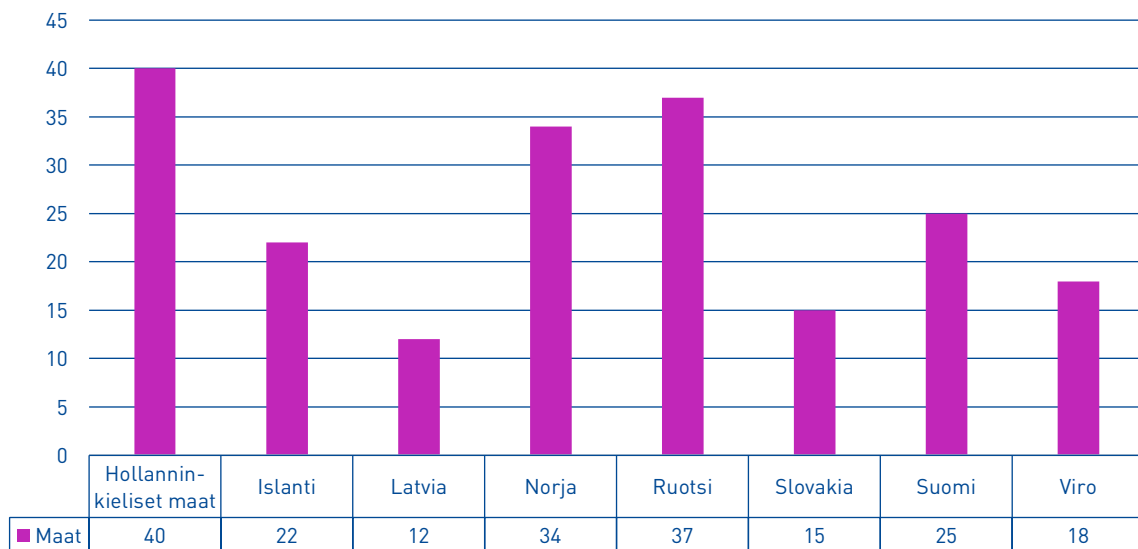
KIELEN JA KULTTUURIN OPINTOJEN TUKEMISEN LAAJUudesta

On selvää, että toiminnan laajuus vaihtelee maittain. Toiminto on eri maissa resursoitu eri tavoin ja eri perustein; rahoittajina toimivat kuitenkin pääasiallisesti valtiot. Maiden väkiluku vaihtelee, kielten äidinkielisten puhujien määrä ja vieraan/toisen kielen puhujien määrä vaihtelee. Samoin vaihtelee ulkomaille muuttaneiden määrä, mikä sekin vaikuttaa toimintaan vähintäänkin välillisesti.

Maiden, yliopistojen ja opettajien määrässä hollanninkieliset maat (40; 130; 500), Norja (34; 130; 260) ja Ruotsi (37; 225; 600) ovat laajimmin verkostoituneita. Ruotsin arvio **opiskelijamäärästä** (31000) on vaikuttava eivätkä muut kielet yllä lähellekään samaa lukemaa. Annetusta opiskelijamäärästä reilut puolet (17000) opiskelee Suomessa. Tätä selittää se, että ruotsi on Suomen toinen virallinen kieli ja pakollinen oppiaine kouluissa, joten ruotsin kielen taidolle on tarvetta.

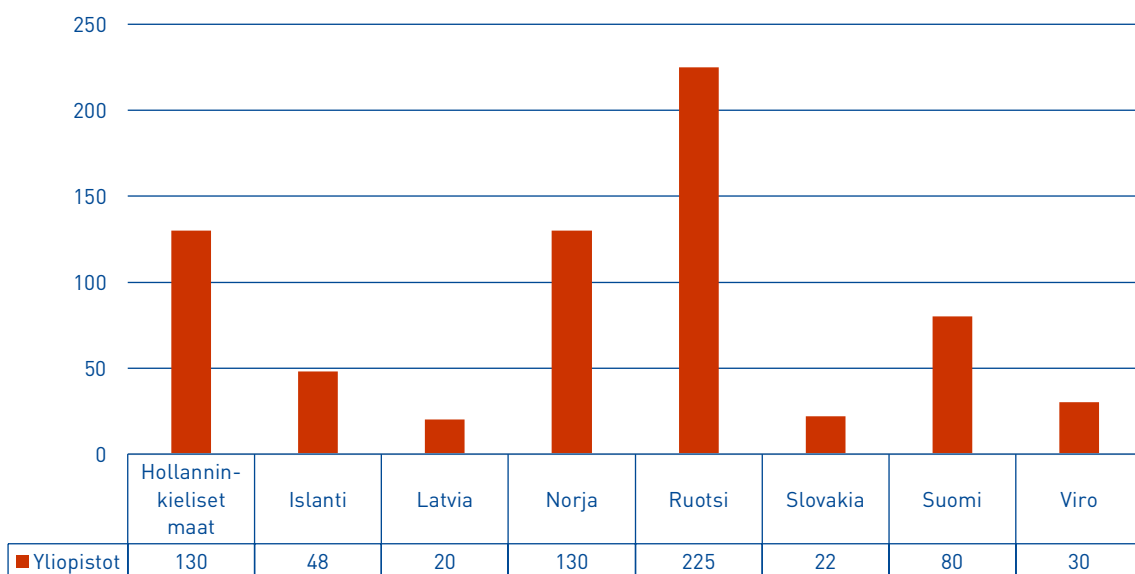
Alla olevat neljä kuvaa kertovat toiminnan laajuudesta: Kuinka monessa **maassa** ja **yliopistossa** opetusta on ja kuinka paljon on **opettajia** ja **opiskelijoita**.¹ Määrät perustuvat arvioihin.

KUVIO 1: KUINKA MONESSA MAASSA KIELTÄNNE JA KULTTUURIANNE OPETETAAN MAANNE ULKOPUOLELLA?

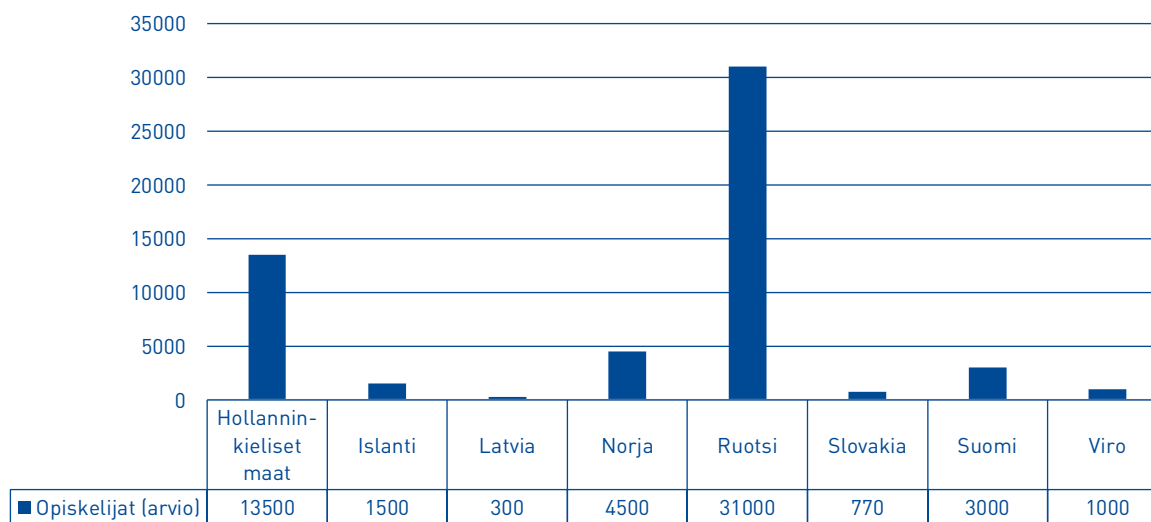

1 On syytä huomata, että opettaja- ja opiskelijamäärät on voitu arvioida eri tavoin. Kyselyssämme emme olleet ohjeistaneet tätä tarkemmin. Näin ollen vastaajien lukumääräarvioissa voivat olla mukana esim. kaikki opiskelijat tai ainoastaan pääaineopiskelijat, kaikki yksittäiset opiskelijat tai kurssien osallistujat yhteenlaskettuina, [jolloin yksi henkilö tulee itse asiassa lasketuksi useampaan kertaan] ja kaikki opettajat tuntiopettajista professoreihin tai ainoastaan päätoimiset.

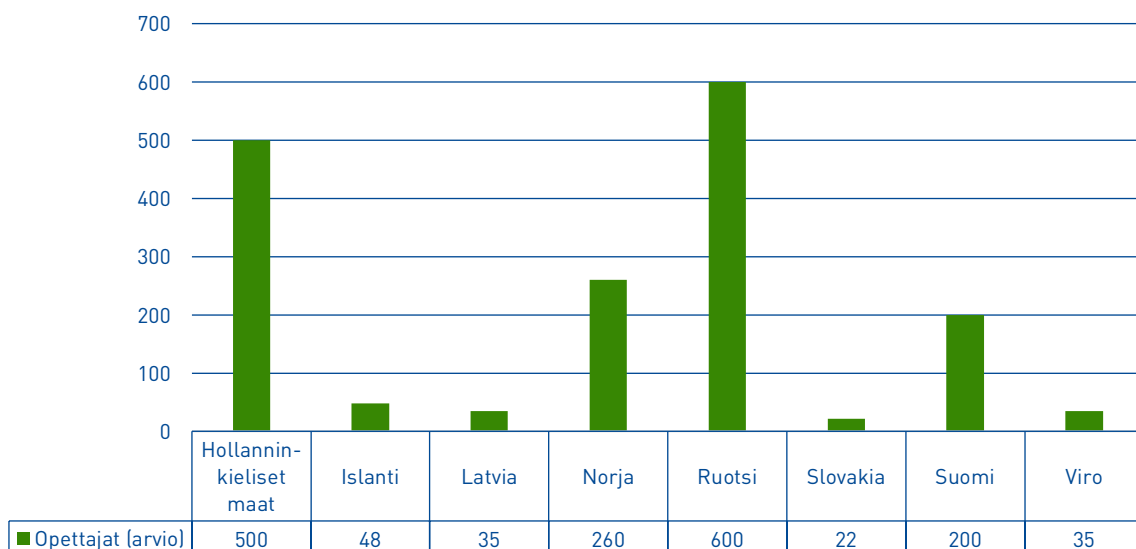
KUVIO 2: KUINKA MONESSA YLIOPISTOSSA KIELTÄNNE JA KULTTUURIANNE OPETETAAN MAANNE ULKOPUOLELLA?

KUVIO 3: MIKÄ ON ARVIONNE OPISKELIJOIDEN MÄÄRÄSTÄ NÄISSÄ YLIOPISTOISSA?

KUVIO 4: MIKÄ ON ARVIONNE OPETTAJIEN MÄÄRÄSTÄ NÄISSÄ YLIOPISTOISSA?

Kielen ja kulttuurin edistäminen ulkomailla muussa kuin yliopistokontekstissa

Tässä raportissa keskitymme kielen ja kulttuurin opetukseen *yliopistoissa*, mutta kysyimme myös tukevatko organisaatiot oman kielensä ja kulttuurinsa opetusta myös muissa toimintaympäristöissä maansa rajojen ulkopuolella.

Lähes kaikki kyselyyn vastanneet organisaatiot – tai jokin toinen ko. maan organisaatio – tukee ulkomailla pysyvästi tai väliaikaisesti asuvien **äidinkielen** ja kulttuurin ylläpitämistä. Tukea on pääasiallisesti tarjolla lasten varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen sekä epämuodollisempaan kerhotoimintaan. Tavallista on tukea opetusta oppimateriaalein ja erilaisin koulutuksin.

Jonkin verran tuetaan tai järjestetään muille kuin äidinkielisille suunnattuja erilaisia kulttuuritapahtumia tai kielikoulutusta. Hollanninkieliset maat ovat vuoden 2021 aikana vastikään käynnistäneet selvitystyön ei-akateemisesta hollannin kielen opetuksesta.

Sekä vieraskielisten että äidinkielisten kielen ja kulttuurin opetuksen tukeminen on keskitetty pääasiallisesti yhden organisaation tehtäväksi Latviassa, Slovakiassa ja Suomessa. Hollanninkielisissä maissa, Ruotsissa ja Virossa toiminnoista vastaa useampi kuin yksi organisaatio.

Olisi kiinnostavaa selvittää tarkemmin, miten yhteistyö on järjestetty eri maiden *sisällä* ja mitä voisimme siitä toisiltamme oppia.

TOIMINNAN TAVOITTEISTA JA TOIMINTAA OHJAAVISTA REUNA-EHDOKSISTA

Organisaatiot muotoilevat tavoitteensa hieman eri tavoin ja eri painotuksin. Osa määrittelee tavoitteekseen napakasti **tukea kielen ja kulttuurin opetusta ulkomaisissa yliopistoissa**. Osa asettaa tavoitteekseen **lisätä kielensä ja kulttuurinsa tunnettuutta ja kiinnostusta maan rajojen ulkopuolella**. Osa kytkee toiminnan osaksi vielä laajempaa kokonaisuutta ja vaikuttavuutta.

Organisaatioiden tavoitteenasettelua ja toimintaa ohjaa luonnollisesti rahoittaja, joka on lähes kaikissa maissa pääasiallisesti opetuksesta ja tutkimuksesta ja/tai kulttuuriasioista vastaavaa ministeriö (Ruotsissa suuremman osuuden maksaa ulkoministeriö). Vastauksista on kuitenkin tulkittavissa, että ministeriötason ohjauksen aste vaihtelee maittain. Erityisesti Latvia, Norja ja Slovakia vastaavat, että toimintaa ohjaa ministeriö ja toimintaan vaikuttavat maan viralliset koulutus- ja tutkimuspoliittiset ja kulttuuripoliittiset linjaukset. Myös Viron toiminnassa ministeriö on vahvasti mukana. Siellä ministeriö asettaa 8-jäsenisen ohjelma-neuvoston, joka ohjaa toimintaa ja laatii strategian sitä varten.

Hollanninkieliset maat, Islanti, Ruotsi ja Viro mainitsevat, että kielen ja kulttuurin opetusta tuetaan myös siksi, että sen nähdään **vahvistavan maan kansainvälisiä suhteita**. Hollanninkielisten maiden Taalunien vuonna 2019 laatiman ansiokkaan selvityksen mukaan myös Portugali, Puola, Saksa, Unkari ja Venäjä – jotka eivät ole mukana tässä OPH:n raportissa – käyttävät kielen ja kulttuurin tukemista vahvistamaan maan kansainvälisiä suhteita niin talouden, diplomatian kuin kulttuurin aloilla.²

Maista ainoana Ruotsi on nostanut yhdeksi tavoitteekseen **houkutella opiskelijoita maan korkeakouluihin**. Tästä teemasta käydään paraikaa keskustelua myös Suomessa. Ruotsilla yhtenä tavoitteena on myös demokratian edistäminen.

Laajemman tavoitteensa, so. Viro-kiinnostuksen edistämisen, lisäksi Viro fokusoii toiminnassaan **strategisesti tärkeisiin maihin ja yliopistoihin**, ja on asettanut myös **määrällisiä tavoitteita** kasvattaa opiskelijoiden määrää ja perustaa uusia opetuspisteitä.

---

2 Talenbeleid in Europa - Hoe ondersteunen andere Europese landen het onderwijs van hun taal en cultuur in het buitenland? 2019. Käytössämme on ollut englanninkielinen tiivistelmä Language policy in Europe Management - Summary. Selvitys kokonaisuudessaan on saatavilla hollanniksi: <https://taalunie.org/informatie/90/talenbeleid-in-europa>

TOIMINNAN MAHDOLLISUUKSISTA JA UHISTA LÄHITULEVAISUUDESSA

Lähes kaikki kyselyyn vastanneet organisaatiot jakavat saman huolen: pienten **kielten asema eri maiden yliopistoissa on heikentynyt kuluneiden vuosien aikana ja vaikuttaa heikkenevän edelleen**. Yliopistot supistavat näitä ohjelmia tai lakkauttavat niitä kokonaan. Usein tämä liittyy yliopistojen taloudelliseen tilanteeseen ja säästöjen etsimiseen. Kun ohjelmien määrä vähenee, myös opiskelijamäärät laskevat - ja toisaalta, jos oppiaineen jatkuvuus näyttää epävarmalta, opinnot eivät näyttäydy opiskelijoille kiinnostavana eivätkä he hakeudu niihin. Kieliohjelmat kilpailevat yliopistoissa muiden aineiden kanssa, mutta myös keskenään. Tällöin relevanttia oppiaineen aseman heikkenemiselle tai vahvistumiselle voi olla sekin, että toiset maat investoivat oman kielensä ja kulttuurinsa opetukseen ulkomailla enemmän - ja erilaisin tavoin, ko. yliopistolle ehkä paremmin soveltuvuin tukimuodoin (esim. suora rahoitus vs. materiaalilahjoitukset).

Globalisaation olettaisi olevan kieliohjelmille enemmän mahdollisuus kuin haaste, mutta pienemmille kielille se ei näytä sitä olevan. Suuret kielet, kuten englanti, vahvistavat asemaansa entisestään. - Tulisiko kielen ja kulttuurin opetusta tukevien organisaatioiden yhtenä tehtävänä ollakin myös tiedon lisääminen monikielisyyseduista ja kansallisen kielivarannon merkityksestä?

Vahvuutenaan osa organisaatioista piti sitä, että niillä on vapaus suunnitella ja kehittää omaa toimintaansa. Niin ikään vahvuutena pidettiin sitä, että kiinnostus ko. kielen ja kulttuurin opetusta kohtaan on ollut tasaista ja organisaation tarjoamia tukimuotoja käytetään aktiivisesti. Uusia mahdollisuuksia nähtiin voitavan ammentaa myös tukemalla yliopistojen keskinäistä yhteistyötä, kehittämällä opettajien vertaisverkostoa ja opiskelijoiden omaa verkostoa.

Pohjoismaissa pidetään arvossa tiedonvaihtoa ja muuta yhteistyötä muiden Pohjoismaiden vertaisorganisaatioiden kanssa. Myös Suomen ja Viron tiedonvaihto on aina ollut sujuvaa. Toiminta on organisoitu ja resursoitu eri tavoin eri maissa ja tavoitteetkin vaihtelevat, mutta kaikkia organisaatioita yhdistää tavoite lisätä muiden kielten ja kulttuurien tuntemusta eri maissa. Vastaajat kokivat, että olisi hyödyllistä verkostoitua tiiviimmin muiden maiden vertaisorganisaatioiden kanssa, selvittää yhteistyömahdollisuuksia ja lisätä tiedonvaihtoa (esim. kielen opetuksen trendeistä eri maissa, yliopistojen toimintaympäristöistä, toiminnan organisomisesta jne.).

Covid-19-pandemian vaikutuksia on vaikea vielä arvioida, mutta seurauksena saattaa olla opiskelijamäärien putoamista. Pelkän verkko-opetuksen ei nähdä houkuttelevan uusia opiskelijoita. Epävarma tilanne myös vaikeuttaa tulevaisuuden suunnittelua, riskit ovat yhä läsnä. Pandemia on aiheuttanut lisätyötä monille operatiivista toimintaa hoitaneille ja ollut tietysti muutoinkin monin tavoin uuvuttavaa aikaa.³

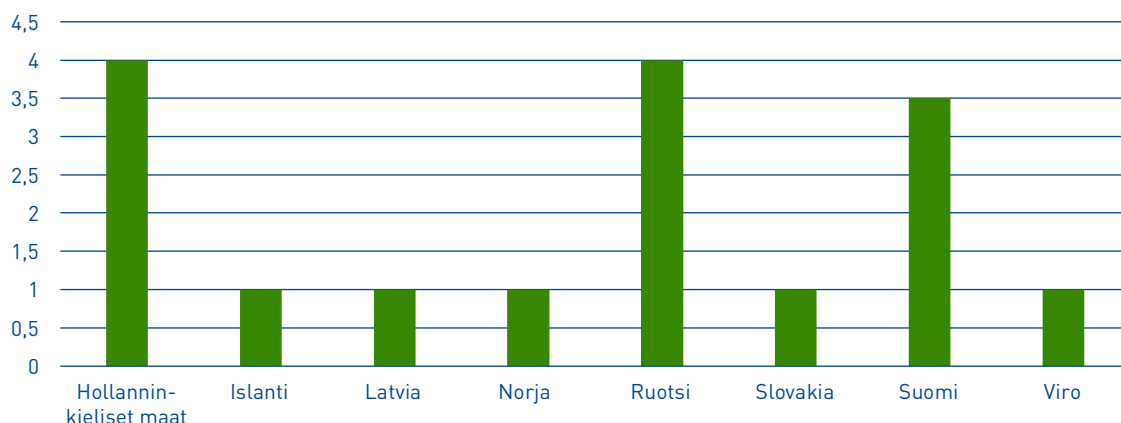
3 Tätä kirjoittaessamme rokotukset ovat useimmissa maissa käynnissä mutta ilmaantuvuusluvut joissain maissa edelleen korkeita.

TOIMINNAN RESURSOINNISTA

Emme keränneet tarkkoja tietoja eri organisaatioiden budjeteista emmekä siis vertaile tässä raportissa toiminnan rahoitusten suuruutta.⁴

Alla oleva kuva näyttää, millaisella henkilöresurssilla toimintaa hoidetaan. Islanti, Latvia, Norja, Slovakia ja Viro investoivat yhden henkilötövuoden verran. Hollanninkieliset maat, Ruotsi ja Suomi 3–4.

KUVIO 5: OPERATIIVISEN TOIMINNAN HENKILÖSTÖRESURSSI (HTV)

Toiminnan rahoittaja on kaikissa maissa pääasiallisesti valtio. Useimmiten rahoituksesta vastaa opetuksesta ja tutkimuksesta ja/tai kulttuuriasioista vastaava ministeriö. Ruotsissa toimintaa rahoitetaan suurelta osin ulkoministeriön budjetista. Määrärahan allokoiminen kulkee erilaisia polkuja pitkin: esimerkiksi Latviassa ja Norjassa toimintaan osoitetaan määräraha oman viraston budjetista, kun taas esimerkiksi Suomessa määräraha on suoraan ministeriön allokoimaa.

Joissain organisaatioissa, kuten Virossa, määrärahasta katetaan kaikki toiminnan kulut, myös operatiivisen henkilöstön kulut. Toisissa, kuten Suomessa, operatiivisen henkilöstön kuluille on muu rahoitus.

Vastauksista ei voida tehdä yleistyksiä, mutta niistä nousee esiin seuraavia operatiivisen toiminnan kehittämistä hidastavia seikkoja: Lisäresursointi olisi joidenkin organisaatioiden mukaan niille tarpeen, jotta ne pystyisivät laajentamaan toimintaansa enää nykyisestä. Rahoitus on usein vuodeksi kerrallaan ja sen suuruus voi vuosittain vaihdella, mikä vaikeuttaa toiminnan pidemmän tähtäimen kehittämistä. Vuoden mittainen rahoituskausi tarkoittaa myös sitä, että vuoden aikana ei välttämättä voida käynnistää mitään uusia aktiviteetteja. Määräraha saattaa myös olla vakiintunut mutta se ei ole noussut kustannusten nousun myötä. Tämä johtaa tilanteeseen, jossa toimintoja joudutaan itse asiassa supistamaan.

Toisaalta yksikään vastaajista ei näe, että toiminnon rahoitus olisi uhattuna, vaikka määrärahan suuruus saattaakin vaihdella tai se koetaan aika ajoin riittämättömäksi.

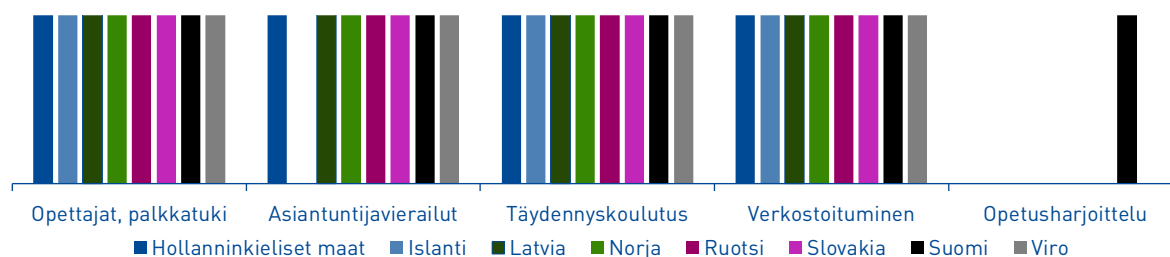
⁴ Ks. kuitenkin aiemmin mainittu Taalunien selvitys, jossa asiaa on käsitelty. (Tabel 2 - Budget per land en per inwoner (2010/2017-2018).)

TUKIMUODOISTA JA TOIMINTATAVOISTA

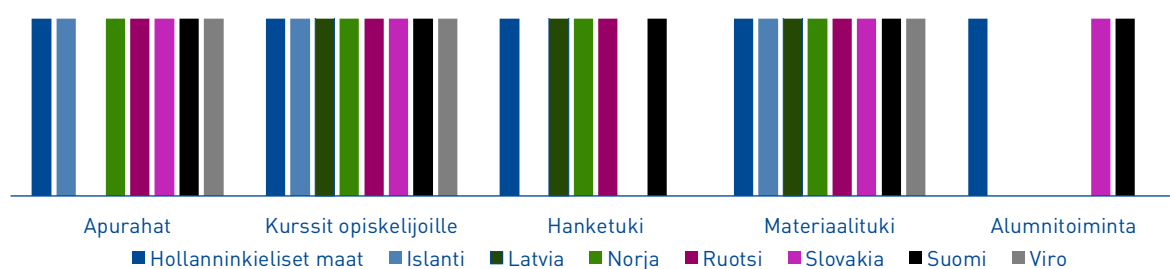
Seuraavassa luodaan katsaus siihen, millaisilla tavoilla organisaatiot **käytännössä** edistävät kielensä ja kulttuurinsa opintoja ulkomaisissa yliopistoissa.

Alla olevista kuvista käy ilmi, kuinka monella eri organisaatiolla on tarjolla samankaltaista tukea. Tukea opettajan rekrytointiin, opettajien lisäkouluttautumiseen ja verkostoitumiseen tarjoavat kaikki eri maat. Myös kurseja opiskelijoille järjestetään. Lisäksi käytössä on muunlaisia tuki-instrumentteja. Mitä voisimme oppia muiden maiden hyvistä käytänteistä?

KUVIO 6: ERI MAIDEN TUKI OMAN KIELEN OPETUKSELLE ULKOMAISISSA YLIOPISTOISSA, OSA 1

KUVIO 7: ERI MAIDEN TUKI OMAN KIELEN OPETUKSELLE ULKOMAISISSA YLIOPISTOISSA, OSA 2

Oman kielen ja kulttuurin opettajien lähettäminen ulkomaisiin yliopistoihin tai tuki opettajan palkkaan

Suuri osa vastaajista lähettävää vierailevia opettajia ulkomaisiin yliopistoihin. Kaikki maksavat ainakin jonkinlaista taloudellista kompensatiota, jos opettajien palkkataso on matala.

Norja ja Ruotsi tukevat vierailevia lehtoreita, Norja 16 ja Ruotsi 28 lehtoria. Ne avustavat yliopistoja lähetettyjen lehtoreiden rekrytoinnissa. Yliopisto maksaa opettajien palkan, mutta Norja ja Ruotsi maksavat suoraan opettajille apurahaa kompensoidakseen maiden palkkaeroa. Norja maksaa lisäksi erillisen apurahan matkustamiseen.

Myös Slovakia maksaa lehtoreille lisäpalkkaa yliopiston maksaman paikallisen palkan lisäksi.

Norja eroaa muista maista siinä, että ulkomaisten yliopistojen pitää hakea lähetettyä lehtoria joka viides vuosi. Lehtorin voi saada yliopisto, jonka olisi muuten vaikea löytää päteviä opettajia.

Islanti ei lähetä lehtoreita, mutta se voi avustaa yliopistoja rekrytoinnissa ja maksaa tukea opettajien elinkustannuksiin, jos paikallinen palkka on matala. Islanti tukee 15 ulkomaista yliopistoa rahallisesti.

Virolla on kahdenkeskiset sopimukset ulkomaisten yliopistojen kanssa, jonne se lähettää lehtoreita (10 lehtoria). Virolainen osapuoli toimii lehtorien työnantajana, joka maksaa palkan. Ulkomaisen yliopiston edellytetään vastaavan vähintään opettajan majoituskustannuksista. Tämän toimintatavan muuttamista harkitaan, sillä kun varsinainen työntekijä on ulkomailla, verotus ja terveydenhoito voivat tuottaa ongelmia.

Hollanninkieliset maat ja Latvia eivät lähetä lehtoreita mutta myöntävät taloudellista tukea. Hollanninkieliset maat maksavat palkkatukea joillekin alemman palkkatason maissa toimiville opettajille (esim. itäisessä Keski-Euroopassa ja Kiinassa). Latvia maksaa 8–9 yliopistolle tukirahan, jota nämä voivat käyttää oman tarpeensa mukaan, esim. opettajan palkkaan. Yhdessä tapauksessa Latvia maksaa suoraa palkkatukea.

Suomi lähettää 18 vierailevaa lehtoria. Vierailevien opettajien työsuhteita on kolmenlaisia: 1) Vierailevat opettajat, jotka ovat työsuhteessa ainoastaan Opetushallitukseen. Opetushallitus maksaa palkan vierailevalle opettajalle kokonaisuudessaan ja laskuttaa yliopistolta yliopiston osuuden palkkakustannuksista. 2) Vierailevat opettajat, jotka ovat työsuhteessa sekä Opetushallitukseen että yliopistoon, jossa he työskentelevät. Palkasta osan maksaa yliopisto ja osan Opetushallitus. 3) Vierailevat opettajat, jotka eivät ole työsuhteessa Opetushallitukseen vaan ainoastaan yliopistoon, jossa työskentelevät. Yliopisto maksaa palkan kokonaisuudessaan vierailevalle opettajalle ja laskuttaa Opetushallitukselta sen osuuden.

Kaikissa kolmessa tapauksessa kokonaispalkan määrittelee Opetushallitus (suomalainen palkkataso), yliopiston osuus on täysi paikallinen palkka. Opetushallitus huolehtii rekrytointiprosessista, ja sillä on sopimus vierailulehtoraatista kunkin yliopiston kanssa. Järjestelmä on työläs ja vaatii henkilöresursseja, mutta toisaalta lehtorien työsuhde on turvallinen, palkkataso hyvä ja työsuhde kartuttaa eläkettä.

Tämän lisäksi ne yliopistot, jotka eivät saa Suomesta lähetettyä lehtoria, voivat hakea Suomelta taloudellista tukea Suomen kielen ja kulttuurin opetukseen. Tuki on tarkoitettu yliopiston itse rekrytoiman opettajan palkkaan ja voi olla enintään 50 % opettajan paikallisesta palkasta. Lisäpalkkaa ei makseta. Tukea myönnetään 1–2 vuodeksi kerrallaan, mutta sitä voi hakea aina uudelleen.

Tuki lyhytaikaisille asiantuntija-, tiede- tai kulttuurialan vierailuille ulkomaisiin yliopistoihin

Lähes kaikkien vastanneiden maiden kieltä opettavat yliopistot voivat saada tukea asiantuntija-, tiede- tai kulttuurialan vierailujen järjestämiseen.

Latvia, Ruotsi ja Viro myöntävät tukea vierailevien luennoitsijoiden kustannuksiin. Ruotsilla on netissä myös nauhoitettuja webinaareja ja luentoja opettajien käyttöön.

Norja maksaa vieraileville luennoitsijoille tukea ulkomaisten yliopistojen seminaareihin ja konferensseihin osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin. Norjassa kirjailijavierailuita tukee Norwegian Literature Abroad (Senter for norsk litteratur i utlandet, NORLA).

Ruotsi ja Slovakia mainitsevat Erasmus+-apurahan käyttämisen niissä tapauksissa kuin se on mahdollista sekä yliopistojen väliset sopimukset. Hollanninkieliset maat tukevat taloudellisesti niitä vierailijoita, jotka eivät voi saada Erasmus+-apurahaa. Lisäksi ne antavat tukea kirjailijavierailuita varten.

Myös Suomi tarjoaa ulkomaisille yliopistoille opetusvierailuja. Ulkomaiset yliopistot voivat hakea vierailua kerran vuodessa. Opetusvierailijat lähetetään suomalaisista yliopistoista tai tutkimuslaitoksista. Opetushallitus maksaa heidän kustannuksensa suomalaiselle lähettävälle taholle. Koronaviruspandemian aikana (ja myös jatkossa) yliopistojen on mahdollista saada virtuaalisia opetusvierailuja. Suomessa kirjailijavierailuita ulkomaille tukee Kirjallisuuden vientikeskus FILI.

Täydennyskoulutuksen järjestäminen ulkomaisten yliopistojen opettajille

Kaikilla vastaajilla on tarjolla ulkomaisten yliopistojen opettajille jonkinlaista täydennyskoulutusta tai apurahaa täydennyskoulutukseen.

Latvia ja Viro järjestävät omissa maissaan n. kolmipäiväisen kesäseminaarin opettajille. Islanti puolestaan järjestää ulkomaisten yliopistojen opettajille konferenssin vuosittain eri yliopistoissa. Viro tarjoaa lisäksi tarvittaessa täydennyskoulutusta lähetetyille lehtoreille, yksittäin tai ryhmissä.

Slovakia toteuttaa säännöllisesti tutkimusmetodologisia seminaareja lehtoreille sekä järjestää didaktisia kursseja uusille lehtoreille. Kurssseja pidetään Slovakiassa ja ulkomailla.

Hollanninkieliset maat tarjoavat opettajille kesäkurssseja. Ohjelmaa on monipuolistettu siten, että opettajien on mahdollisuus osallistua kurssille paikan päällä, etänä tai hybridinä.

Ruotsilla on vuosittain ulkomaisille ruotsin kielen opettajille tarkoitettu kurssi, vuosittainen kesäkonferenssi kaikille opettajille sekä valmentavaa koulutusta uusille lehtoreille.

Vaikka Norja ei järjestä täydennyskoulutusta, se vahvistaa opettajien ammattitaitoa myöntämällä apurahaa kurssseille tai konferensseihin osallistumista varten.

Suomi järjestää vuosittain kaikille ulkomaisten yliopistojen opettajille opintopäivät Suomessa. Niiden tarkoituksena on sekä opettajien Suomen kielen ja kulttuurin tuntemuksen päivittäminen että verkostoitumisen edistäminen. Lisäksi Suomi järjestää noin parin vuoden välein aiheesta kiinnostuneille opettajille täydennyskoulutuskurssin kielen tai kirjallisuuden opettamisesta.

Tuki ulkomaisten yliopistojen opettajien keskinäiselle verkostoitumiselle

Kaikki vastaajat tukevat opettajien keskinäistä verkostoitumista. Myös edellisessä kohdassa mainitut opettajakokoukset ja -seminaarit edistävät verkostoitumista.

Islannilla, Latvialla, Norjalla, Ruotsilla ja Slovakialla on oma Facebook-ryhmä ulkomaisten yliopistojen opettajille tiedon ja kokemusten jakamista varten. Monella maalla on myös omat sähköpostilistat opettajille. Ruotsilla on lisäksi käytössä Slack, jossa opettajat voivat jakaa omia hyviä käytänteitään tai pyytää toisilta opetusvinkkejä, sekä Flickr, jossa voi julkaista kuvia yliopistojen järjestämistä tilaisuuksista.

Ruotsi järjestää opettajille kokouksia ulkomailla sekä vuosittaisen kesäkonferenssin Ruotsissa. Ruotsilla on säännöllisiä aluekokouksia näillä alueilla: Venäjä ja Valko-Venäjä; Puola; Keski- ja Itä-Eurooppa; Ranska, Espanja, Portugali ja ranskankielinen Belgia; Baltian maat sekä USA. Lisäksi Ruotsi myöntää opettajille tukea yhteistyövierailuita varten.

Norja myöntää apurahaa (Grant for Activities) norjan kielen opetuksen ja opettajien ammattitaidon parantamiseen sekä Norjan maakuvatyöhön. Tätä apurahaa voi käyttää myös opettajien verkostoitumiseen.

Hollanninkieliset maat tukevat alueellisia verkostoja, joita ovat Keski-Eurooppa, Itä-Eurooppa, Välimeren alue, Pohjois-Amerikka, Karibia, Etelä-Afrikka, Indonesia, Saksa, Ranska ja ranskankielinen Belgia, saksankieliset maat, Skandinavia, Aasia sekä kansainvälinen hollannin kielen opettajien järjestö IVN (Internationale Vereniging voor Neerlandistiek).

Korona-aikana Ruotsi on järjestänyt opettajille etäkokouksia netissä. Islannilla on ollut kerran kuussa virtuaalisia kahvihetkiä Zoomissa, ja myös Viro suunnittelee opettajien virtuaalista kahvihuonetta Clanbeatin välityksellä. Slovakia pitää opettajiin yhteyttä Teamsin avulla.

Suomen kielen opettajat voivat verkostoitua vuosittain pidettävillä opintopäivillä ja ulkomailla järjestettävissä aluekokouksissa. Yliopistot ovat itse aloitteellisia aluekokousten järjestämisessä. Suomi myöntää tukea aluekokouksen osallistujien matka- ja majoituskustannuksiin. Lisäksi opettajille on oma sähköpostilista tiedottamista varten.

Korona-aikana Suomi on järjestänyt säännöllisesti Teams-tapaamisia lähetetyille lehtoreille. Myös opintopäivät on järjestetty virtuaalisina. Opettajille voidaan järjestää tarvittaessa virtuaalisia tiedotustilaisuuksia, esim. hakuohjeistusta.

Tuki opetusharjoittelulle ulkomaisissa yliopistoissa

Mikään muu maa kuin Suomi ei tällä hetkellä tue opetusharjoittelua ulkomailla.

Hollanninkielisillä mailla ja Ruotsilla olisi kiinnostusta tällaisen tuen aloittamiseen. Tällä hetkellä hollanninkieliset maat maksavat tukea hollannin- ja flaaminkielisille Erasmus+-opiskelijoille, jotta nämä voisivat tarjota kieliharjoittelua kyseisen kielen opiskelijoille muutaman tunnin ajan viikossa.

Viron opetus- ja nuorisovirastolla ei ole omaa apurahaa opetusharjoittelua varten, mutta opetusharjoitteluun ulkomaisissa yliopistoissa voi käyttää Viron hallituksen apurahaa tai Erasmus+-apurahaa.

Suomi lähettää opetusharjoittelijoita ulkomaisiin yliopistoihin, joissa opetetaan suomea. Yliopistot voivat kerran vuodessa hakea harjoittelijaa seuraavaksi vuodeksi. Kun yliopistot on valittu, suomalaiset opiskelijat voivat hakea tarjolla oleviin harjoittelupaikkoihin yliopistoissa. Suomi maksaa opiskelijoille apurahan, jonka on tarkoitus kattaa elinkustannukset.

Apurahat ulkomaisten yliopistojen opiskelijoille, opettajille jne.

Suurella osalla vastaajista on tarjolla apurahoja opiskelijoille, opettajille tai tutkijoille.

Norja, Ruotsi ja Viro myöntävät apurahoja ulkomaisten yliopistojen ylempien tasojen opiskelijoille (yleensä maisteri- ja tohtoriopiskelijoita, Viron tapauksessa myös viimeisen vuoden BA-opiskelijoita) omien maidensa yliopistoihin. Ruotsilla apurahakauden kestoaika on enintään 2 kuukautta, Norjalla 1–3 kuukautta ja Virolla 1–5 kuukautta. Apuraha kattaa yleensä matka- ja elinkustannukset. Norjan apuraha (Mobility Grant) on tarkoitettu kenttätyöhön norjalaisessa yliopistossa, Ruotsin apurahaa voi käyttää lopputyön materiaalien keruuseen ja myös kirjallisuuden ostamiseen. Viron apurahaa voi käyttää tutkimukseen tai materiaalin keruuseen.

Norjan kielen opettajat voivat hakea tukea opiskelijoille järjestettäviin aktiviteetteihin, kuten Norjaan suuntautuville tutustumiskäynneille.

Äskettäin väitelleet tutkijat voivat hakea hollanninkielisiltä mailta tutkimusapurahaa. Myös Viro myöntää apurahoja tutkijoille. Viron kielen taitoa ei välttämättä edellytetä, mutta se on eduksi. (Sama koskee myös Virolta apurahaa hakevia BA- ja MA-tasojen opiskelijoita.)

Ruotsi myöntää apurahoja ulkomaisten yliopistojen opettajille, jotka esim. tekevät väitöskirjaa tai kehittävät uusia kursseja. Apurahan kesto on enintään kaksi kuukautta. Norjalta paikalliset opettajat voivat hakea apurahaa lyhyille tieteellisille vierailuille norjalaisiin oppilaitoksiin. Apurahakausi on enintään kolme kuukautta.

Slovakialla on käytössä sekä bilateraalisia että multilateraalaisia apurahoja (kuten Erasmus+ ja CEEPUS). Slovakia myöntää lisäksi 5 kuukauden apurahaa Slovakian kielen ja kulttuurin opintoihin. Opettajat valitsevat opiskelijat, jotka saavat tämän apurahan.

Árni Magnússon -instituutti hallinnoi Islannin valtion myöntämää Icelandic Government Scholarships -apurahaa. Apuraha on tarkoitettu ulkomaisten yliopistojen opiskelijoille islanti toisena -kielenä opintoihin Islannin yliopistossa. Hakijat voivat olla miltä alalta tahansa, mutta etusija annetaan humanististen alojen ja erityisesti pohjoismaisten kielten tai islannin kielen opiskelijoille.

Latviassa State Education Development Agency (VIAA) hallinnoi Latvian valtion apurahoja opiskelijoille ja nuorille tutkijoille.

Suomi myöntää apurahoja maisterivaiheen opiskelijoille sekä jatko-opiskelijoille ja tutkijoille suomalaisiin yliopistoihin. Maisteriopiskelijoiden apurahakausi on enintään 6 kuukautta, jatko-opiskelijoiden ja tutkijoiden enintään 12 kuukautta. Kummankin apurahan voi jakaa useammalle jaksolle. Lisäksi jatko-opiskelijat ja tutkijat voivat hakea apurahaa jatko-opintoihin

tai tutkimukseen liittyviä lyhyitä vierailuja varten (1–4 viikkoa). Apurahat kattavat elinkustannukset. Lisäksi on olemassa erillinen apuraha Venäjän suomalais-ugrialaisten alueiden yliopistojen maisteriopiskelijoille sekä Venäjän suomalais-ugrialaistaisille jatko-opiskelijoille ja tutkijoille. Jatko-opiskelijoilta ja tutkijoilta ei välttämättä edellytetä suomen kielen taitoa.

Tuki ulkomaisten yliopistojen kielen ja kulttuurin opiskelijoille tarkoitetuille kursseille

Kaikki vastaajat tukevat jollakin lailla kurssien järjestämistä ulkomaisten yliopistojen opiskelijoille. Korona-aikana osa on järjestänyt kursseja verkossa.

Latvia, Norja, Ruotsi ja Viro tukevat rahallisesti ulkomaisten yliopistojen opiskelijoiden osallistumista jonkin toisen tahon järjestämille kesäkurseille omista maissaan. Latviassa järjestäjänä on Latvian yliopisto, Norjassa norjalaiset yliopistot, Ruotsissa kansanopistot (folk-högskolor) ja Virossa Tallinnan ja Tarton yliopistot. Latviassa myös muut yliopistot järjestävät kesäkursseja, mutta Latvian Language Agency ei tue niitä. Ruotsissa järjestetään yleensä neljä kurssia, joilla on yhteensä n. 160 opiskelijaa. Virossa opiskelijat voivat osallistua myös samojen yliopistojen järjestämille talvikursseille.

Islanti järjestää ulkomaisille opiskelijoille kaksi kesäkurssia. Pohjoismaisten yliopistojen opiskelijoille tarkoitetun kurssin rahoittaa Nordkurs. Kansainvälisille opiskelijoille tarkoitettua kurssia hallinnoi Árni Magnússon -instituutti, mutta sen rahoittaa osittain Islannin hallitus, osin Islannin yliopisto ja osin osallistujat itse osallistujamaksuillaan.

Hollanninkieliset maat järjestävät vuosittain Belgiassa kesäkoulun, johon osallistuu 120 opiskelijaa. Kesäkoulu on tarkoitettu ylemmän tason opiskelijoille ja keskittyy ammattialoille, joille hollannin opiskelijat usein työllistyvät. Lisäksi kuudella alueella järjestetään kesäkouluja ja opiskelijapäiviä (Keski-Eurooppa, Itä-Eurooppa, Välimeren alue, Etelä-Afrikka, Indonesia ja USA).

Slovakia päivittää vuosittain listan maista, joille on varattu kiintiö kesäkouluapurahoista. Lisäksi jokaisessa lehtoraatissa järjestetään opiskelijoille lehtoraatin sisäinen kilpailu, jonka voittajalle taataan kurssipaikka Slovakian kesäkoulussa. Slovakia järjestää lisäksi verkkokursseja kaikille kiinnostuneille eri puolilla maailmaa.

Suomi järjestää vuosittain yleensä viisi eritasoista (A1–C1) Suomen kielen ja kulttuurin kurssia sekä yhden erikoiskurssin (kirjallisuus, kääntäminen tai historia). Kursseille osallistuu yhteensä n. 200 opiskelijaa. Kurssit järjestetään yhteistyössä suomalaisten yliopistojen kanssa, jotka valitaan kilpailuttamalla. Opetushallitus ja yliopistot valitsevat osallistujat yhdessä. Yliopistot vastaavat opetuksen lisäksi kaikista käytännön järjestelyistä. Opetushallitus maksaa kaikki kustannukset sekä myöntää opiskelijoille matka-apurahoja. Vuonna 2021 kesäkurssit järjestettiin etäkurssina koronapandemian vuoksi. Tulevina vuosina voidaan ehkä tarjota lähikurssien ohella myös etäkursseja, jotta kurssit olisivat paremmin kaikkien saavutettavissa.

Lisäksi Suomi järjestää vuosittain kesäkurssin Venäjän suomalais-ugrialaisten alueiden yliopistojen suomen kielen opiskelijoille. Kurssi toteutetaan Venäjällä yhdessä paikallisen yliopiston kanssa.

Opetushallitus järjestää joka toinen vuosi kääntäjäkurssin yhteistyössä Kirjallisuuden vientikeskus FILIn kanssa. Kurssi on tarkoitettu loppuvaiheen opiskelijoille ja vastavalmistuneille, joilla on jo jonkin verran kääntämiskokemusta. Opetushallitus maksaa osallistujien majoituksen ja myöntää matka-apurahoja. FILI vastaa opetukseen ja muuhun ohjelmaan liittyvistä kustannuksista.

Tuki ulkomaisten yliopistojen hankkeille

Neljä vastaajista tukee yliopistojen hankkeita.

Hollanninkielisiltä mailta, Latvialta ja Norjalta voi hakea tukea hankkeille. Hollanninkieliset maat tukevat akateemisia, didaktisia ja kulttuurialan hankkeita, joista on pysyvää hyötyä alalle. Latvia tukee ulkomaisten yliopistojen järjestämiä tilaisuuksia, jotka edistävät kiinnostusta Latvian kieleen ja kulttuuriin (4–5 tapahtumaa vuosittain). Norja voi myöntää tukea ulkomaisille yliopistoille toimintoihin, joilla on merkitystä norjan kielen opetuksen kannalta, kuten temaattisiin konferensseihin tai seminaareihin, mutta myös opetuksen kehittämiseen olemassa olevasta BA-ohjelmasta MA-ohjelmaan.

Taloudellisen tuen lisäksi Latvia yrittää saada useita järjestöjä (esim. UNESCO, kääntäjäliitto, kirjailijaliitto) tekemään yhteistyöhankkeita ulkomaisten yliopistojen kanssa.

Ruotsilla on apuraha vierailevia luennoitsijoita, projekteja, tapahtumia ja opintokäyntejä varten. Sitä voi käyttää matka- ja majoituskuluihin, palkkioihin ja tilavuokriin.

Virolla ei ole erillistä tukijärjestelmää hankkeille, mutta tuen tarve on tunnistettu. Jos budjetti sallii, se voi harkita sellaisten hankkeiden tukemista, jotka edistävät Viron kielen ja kulttuurin opintoja ulkomailla.

Suomelta voi hakea kerran vuodessa tukea ulkomaisten yliopistojen Suomen kielen ja kulttuurin alan yhteistyöhankkeisiin. Mukana voi olla myös suomalainen yliopisto. Suomen tuki voi kattaa enintään 75 % kaikista hankekustannuksista (esim. palkat, matkustuskulut yliopistojen välillä, materiaalien valmistamiseen tai sähköisten palvelujen käyttöön liittyvät kulut). Yliopistot vastaavat yhteisvastuullisesti lopuista kustannuksista. Hanke voi olla kertaluonteinen tapahtuma tai kestää 1–2 vuotta.

Jos yliopisto, jossa ei ole Suomen lähettämää vierailevaa lehtoria, haluaa toteuttaa kehittämissankkeen oman yliopiston sisällä, se voi hakea taloudellista tukea Suomen kielen ja kulttuurin opetukseen 1–2 vuodeksi (ks. kohta *Oman kielen ja kulttuurin opettajien lähettäminen ulkomaisiin yliopistoihin tai tuki opettajan palkkaan*).

Tuki ulkomaisille yliopistoille erilaisten materiaalien hankintaan

Kaikilta vastaajilta voi saada jossain määrin tukea materiaalien hankintaan.

Vastaajien materiaalitukea voi käyttää oppi- ja tietokirjojen (osalla myös kaunokirjallisuuden) hankkimiseen. Norjan, Ruotsin ja Viron tukea voi lisäksi käyttää lehtitilauksiin, Norjan ja Viron myös videoiden hankintaan. Norjalta saa tukea myös digitaalisiin palveluihin. Ruotsin

edustustoilla on oma palvelu, josta voi lainata ruotsalaisia elokuvia. Palvelu on myös ruotsin kielen opettajien käytössä.

Hollanninkielisten maiden, Ruotsin ja Slovakian apurahaa voi käyttää lisäksi laitteisiin, hollanninkielisten maiden myös lisensseihin.

Latvia lähettää oppimateriaalit yliopistoille, se myös tuottaa itse osan oppimateriaaleista. Lisäksi Latvia lahjoittaa tietokirjoja, latvialaisia elokuvia ja latvialaista musiikkia sisältäviä CD-levyjä. Kuluvana vuonna tehtiin myös lehtitilauksia.

Islanti maksaa pientä oppimateriaalitukea 15 yliopistolle, joita se tukee rahallisesti.

Suomi myöntää tukea yliopistojen oppimateriaalihankintoihin. Tämä sisältää oppikirjojen lisäksi suomalaisen kaunokirjallisuuden sekä alaan liittyvät tietokirjat. Tukea haetaan kerran vuodessa. Yliopistot tekevät tilauksen kirjakauppaan, joka lähettää laskun suoraan Opetushallitukseen. Aiemmin Suomi myönsi tukea myös lehtitilauksiin, mutta lehtitilaustuesta on ainakin toistaiseksi luovuttu. Oppimateriaalitukea ei voi käyttää ohjelmistojen lisenssimaksuihin. Sen sijaan yhteistyöhankkeisiin voidaan sisällyttää lisenssimaksuja.

Alumnitoiminta

Vain kahdella vastaajista on alumnitoimintaa, hollanninkielisillä mailla ja Slovakialla.

Slovakia pitää rekisteriä valmistuneista ja järjestää näille erilaisia tapahtumia. Lisäksi Slovakia seuraa heidän toimintaansa oppilaitoksissa tai kulttuurialalla, Slovakian kirjallisuuden käännöksiä ja Slovakian kulttuurin edistämistä ulkomailla. Menestyneimmille opiskelijoille tarjotaan yhteistyötä paikallisen Slovakian suurlähetystön kanssa.

Hollanninkieliset maat ovat perustaneet sosiaalisen median ryhmiä alumneille.

Virolla ei ole tällä hetkellä keskitetysti järjestettyä toimintaa alumneille, mutta vierailevat lehtorit jakavat alumneille tietoa jatko-opintomahdollisuuksista virolaisissa korkeakouluissa sekä mahdollisista harjoittelupaikoista, joissa voi käyttää ja kehittää viron kielen taitoa.

Ruotsilla ei ole tällä hetkellä alumnitoimintaa, mutta se haluaisi järjestää jotakin toimintaa tulevaisuudessa.

Suomi tarjoaa ulkomaisten yliopistojen Suomen kielen ja kulttuurin alumneille sähköpostilistan, jonka kautta lähetetään erilaista Suomeen, Suomen kieleen ja kulttuuriin liittyvää ajankohtaista tietoa. Alumnit ovat lähinnä niitä, jotka ovat aiemmin osallistuneet Opetushallituksen järjestämiin ohjelmiin ja joiden yhteystiedot on saatu sitä kautta.

Muu tuki tai toiminta ulkomaisille yliopistoille, niiden opettajille tai opiskelijoille

Hollanninkieliset maat tarjoavat kirjallisuuden kääntämiskursseja ja kirjailijavierailuita. Ne rakentavat parhaillaan verkkoalustaa erilaisia palveluita varten (oppimateriaalin jakamista, opettajien koulutusta, verkostoitumismahdollisuuksia ja apurahoja).

Latvia järjesti yhdessä UNESCO:n kanssa käännösprojektin, jossa oli mukana opiskelijoita useammasta korkeakoulusta ulkomailla ja Latviassa.

Slovakia järjestää säännöllisesti webinaareja opiskelijoille sekä tarjoaa verkkokursseja myös muille kiinnostuneille. Lisäksi lehtoreille on metodologisia webinaareja ajankohtaisista didaktisista aiheista.

Ruotsi on järjestänyt koronapandemian aikana opettajille ja opiskelijoille verkkoluentoja eri aiheista. Vuonna 2020 moni normaali toiminta peruuntui, mutta opettajille ja opiskelijoille pystyttiin kummallekin ryhmälle järjestämään yksi etäkurssi. Lisäksi Ruotsilla on oma Instagram opiskelijoille.

Pohjoismaiden kielten ja kulttuurien ulkomaanopetuksen yhteistyötoimikunnan SNU:n (Samarbetsnämnden för Nordenundervisning i utlandet) jäsenenä Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska tukevat vuosittain yliopistojen yhteispohjoismaisia hankkeita. Tukea voi hakea kerran vuodessa.

Suomi on järjestänyt muutaman vuoden välein jatko-opiskelijaseminaarin Suomessa. Seminaariin valitaan ulkomaisten yliopistojen jatko-opiskelijoita ja tutkijoita, jotka voivat edistää omaa Suomen kielen tai kirjallisuuden alaan liittyvää väitöskirjaansa tai tutkimustaan suomalaisten ohjaajien avustuksella ja yhteisissä työpajoissa toisten jatko-opiskelijoiden kanssa.

Lisäksi Suomella on oma sähköpostilista opiskelijoille ja Facebook-ryhmä kaikille Suomen kielestä ja kulttuurista kiinnostuneille.

Suomelta voi hakea esteettömyystukea eri toimintoihin (kuten kursseille) osallistumista varten. Tukea voi saada esim. sairaudesta, vammasta tai oppimisvaikeudesta aiheutuviin erityisjärjestelyihin.

TIEDONVAIHTOA JATKOSSAKIN? - MEITÄ SUOMESSA KIINNOSTAISII OPPIA LISÄÄ

Miten eri maissa seurataan opintojen tilannetta ja kerätään tietoa toimintaympäristön muutoksista maailmalla? Kerätäänkö tietoa säännöllisesti ja miten?

Tarjoavatko organisaatiot kielen ja/tai kulttuurin verkko-opetusta joko yliopistoille tai laajemmalle yleisölle?

Miten erilaisia käytännön järjestelyjä hoidetaan? Järjestetäänkö itse vai ostetaanko palveluita (esim. kurssit, oppimateriaali)? Maksetaanko apurahat ja muu taloudellinen tuki (esim. palkkaukseen tarkoitettu raha) yliopistoille vai henkilöille?

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-6773-1
ISSN 1798-8926